# Tvärtom i sagornas värld

I den här övningen läser ni olika sagor eller serier, och aktivt byter kön eller lägger till andra attribut på karaktärerna för att utmana normer i berättelsen.

30 min För barnen

## Instruktioner

### Syfte

- Träna på att synliggöra och ifrågasätta normer.

### Material och förberedelser

Välj ut en bok eller saga för högläsning. Ett bra sätt att tydliggöra normer för genus och sexualitet är att arbeta med klassiska sagor i den här övningen. En variant är att byta kön på huvudrollsinnehavaren, en annan är att byta kön på alla karaktärer, eller en tredje att låta alla ha samma kön. Var uppmärksam på att det blir olika fokus beroende på vilken variant du väljer. Byter du bara kön på huvudrollsinnehavaren blir fokus kanske på homosexuell kärlek (förutsatt att det finns en heterosexuell kärlekshistoria i originalet). Byter du kön på alla karaktärer hamnar fokus på normer för genus och hur pojkar och flickor förväntas vara och klä sig. Heteronormen kanske inte utmanas i lika hög grad. Övningen går även att utveckla genom att byta namn på figurerna i sagan till icke-västerländska namn eller genom att ge karaktärerna olika funktionsnedsättningar.

### Gör så här

1. Läs sagan högt.
2. Denna övning handlar i första hand om att inkludera nya perspektiv i litteraturen, så använd stödet för efterdiskussion om något barn reagerar och ifrågasätter sagan eller karaktärernas agerande. Om det uppstår en diskussion i gruppen så var nyfiken på barnens tankar och undersök tillsammans om något till exempel kändes lite konstigt. Försök att tillsammans undersöka varför barnen reagerar.

## Stöd för diskussion

Du kan till exempel använda dig av öppna och undersökande frågor.

- Hur menar du nu?
- Förklara mer om varför du reagerar så?
- På vilket sätt tycker du att det är konstigt eller märkligt?

Det är också viktigt att föra in dina erfarenheter och använda dem på ett normutmanande sätt. Det kan du göra genom att säga:

- Jag vet många som …
- Det är ganska vanligt att …
- Jag ser ganska ofta …

## Tänk på!

Undvik att tala om för barnen ”hur det är”. Använd barnens referensramar i era normkritiska diskussioner och guida dem i att dra egna slutsatser!

## Tips!

Det finns flera böcker som erbjuder historier som utmanar våra vanligaste normer. Sök på nätet efter normkritiska böcker för barn!

Vad tyckte du om övningen?

Skanna QR-koden & lämna gärna en kommentar.